

شناسایی عوامل مورد ادعا پیمانکار ناشی از ابلاغ خاتمه پیمان (در قرارداد های سه عاملی)

روهام ابوطالبی^۱، اقبال شاکری^۲

۱- کارشناس ارشد دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)

۲- عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک تهران)

Roham_rumi@aut.ac.ir

خلاصه

هر ساله تعدادی از پروژه های عمرانی، بنا به دلایل مختلف با ابلاغ خاتمه پیمان از سوی کارفرما مواجه می شوند. در این شرایط پیمانکاران دچار ضرر می گردند و ناگزیر دعاوی جبران خسارت وارده از طرف کارفرما را مطرح خواهند نمود. از سوی دیگر در شرایط سخت (وجود تحریم یا تورم) تعداد پروژه های خاتمه پیمان بصورت خواسته یا ناخواسته بیش از قبل می گردد و نیاز به مدیریت این دعاوی بسیار احساس می شود. در این مقاله دعاوی جبران خسارت وارده به پیمانکار از طرف کارفرما در حالتی که پروژه زودتر از زمان مقرر و با مبلغ کمتر خاتمه پیدا می کنند بررسی می گردد تا مشخص شود هزینه های بالاسری پرداختی به پیمانکار در این دوران، جوابگوی هزینه های بالاسری تحمیل شده به ایشان نخواهد بود. سپس یافته های مرحله قبل در یک مطالعه موردی مورد بکار گرفته شده و نتایج تحلیل می گردد.

کلمات کلیدی: قراردادهای سه عاملی، خاتمه پیمان، دعاوی، بالاسری

۱. مقدمه

هرساله تعداد زیادی از پروژه ها با توجه به مشکلات عمده ای به اتمام نمی رسد که مهمترین آنها مطابق گزارشات معاونت راهبردی ریاست جمهوری و یا مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی ناشی از مسائل مالی می باشد [۱]. از سوی دیگر با توجه به حل نشدن ادعاهای پیمانکار ناشی از میزان هزینه های انجام شده نسبت به صورت وضعیت قطعی دریافتی، حاضر به تحویل کارگاه نمی باشد که مطابق گزارشات منتشره، سالانه بیش از ۱۲ هزار میلیارد، عدم النفع بهره برداری این پروژه ها می باشد [۲]. در این مقاله با بررسی شرایط عمومی پیمانهای سه عاملی ضررهای ناشی از ابلاغ خاتمه پیمان با استفاده از یک مطالعه موردی فرضی در رشته راه و ترابری، مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۲. خاتمه پیمان از دیدگاه شرایط عمومی پیمان

مطابق شرایط عمومی پیمان هر دو طرف می توانند درخواست خاتمه پیمان نمایند [۳]. کارفرما می تواند مطابق بند "ج" ماده ۴۳، بند "ب" ماده ۴۴ و مطابق ماده ۴۸ درخواست خاتمه پیمان نماید: و همچنین پیمانکار نیز می تواند با توجه به بند "د" ماده ۴۹، بند "ج" ماده ۲۸، بند "الف" ماده ۲۹ درخواست خاتمه پیمان نماید. لذا، با توجه به اینکه در موارد بسیاری اجازه خاتمه پیمان به طرفین داده شده است، این ابلاغ در طول اجرای پیمان امری اجتناب ناپذیر خواهد بود. ابلاغ خاتمه پیمان، ضرر و زیان هایی را به پیمانکار تحمیل خواهد نمود که در ادامه به آن پرداخته می شود.

۱- کارشناس ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه امیرکبیر

۲- عضو هیئت علمی دانشکده عمران و محیط زیست دانشگاه امیرکبیر